

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ” ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА“

Утвърдена с Протокол на ФС №12/07.12.2022 г.

Утвърждавам:
ДЕКАН

/Проф. д-р Стефан Пеев, д.м.н./

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

по

“КЛИНИКА НА ПРОТЕТИЧНАТА ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА“

В катедра: „Дентално материалознание и Протетична дентална медицина“

Специалност “ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”

Образователно-квалификационна степен “МАГИСТЪР”

Професионална квалификация “ЛЕКАР ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”

Вид на занятията	Семестър	Хорариум-часа седмично	Хорариум-часа Общо
Лекции	VI, VII, VIII, IX, X	1/1 1/1/1	75
Практически упражнения	VI, VII, VIII, IX, X	2/4/ 4/4/4	270
Общо часа	345 уч. ч.		
Форми на контрол	Текущ контрол		Изпит – десети семестър
Кредити (ECTS) -		4+4+2+3+5	18
Извънаудиторна заетост			195 уч. ч.

Варна, 2022

Преподаватели:

1. Доц. д-р Стоян Георгиев Кацаров, д.м.
2. Проф. д-р Методи Захариев Абаджиев, д.м.н.
3. Доц. д-р Десислава Атанасова Константинова, д.м.
4. Доц. д-р Ивета Пламенова Катрева, д.м.
5. Гл. ас. д-р Калина Стоянова Георгиева-Божкова, д.м.
6. Гл. ас. д-р Радостина Панайотова Василева, д.м.
7. Гл. ас. д-р Джено Атанасов Джендов, д.м.
8. Гл. ас. д-р Кирил Георгиев Гогушев, д.м.
9. Гл. ас. д-р Иван Михайлов Денков, д.м.
10. Гл. ас. д-р Преслав Пламенов Пенчев, д.м.
11. Гл. ас. д-р Людмил Христов Матев, д.м.
12. Гл. ас. д-р Делян Красимиров Георгиев, д.м.
13. Ас. д-р Симеон Георгиев Симеонов
14. Ас. д-р Николета Цанкова Димитрова -- Лечева
15. Ас. д-р Явор Василев Гагов
16. Ас. д-р Цветелина Николова Канлиева
17. Ас. д-р Магдалена Норман Гуглева
18. Ас. д-р Дамян Цанков Цанев
19. Ас. д-р Димо Красимиров Неделчев
20. Ас. д-р Полина Пламенова Пенева
21. Ас. д-р Габриела Росенова Кирова
22. Ас. д-р Мирослав Стойков Стойков
23. Ас. д-р Йорданка Донкова Шекерова
24. Ас. д-р Гергана Ангелова Георгиева
25. Ас. д-р Елина Владимирова Тодорова
26. Ас. д-р Марияна Георгиева Димитрова
27. Ас. д-р Ива Йорданова Йорданова

АНОТАЦИЯ:

Целта на обучението на студентите по Клиника на Протетичната дентална медицина е изучаването и практическото усвояване на методите и средствата за предпазване и лечение на дъвкателния апарат. В продължение на 5 семестъра студентите изучават денталните заболявания в областта на зъбопротезирането и естетично и профилактично възстановяване на дъвкателната и говорната функции.

Теоретичното съдържание на курса е разработено върху основите на съвременната физиология и функционалната школа в протетичната дентална медицина, а в клиничната и лабораторна практика използването на ефективни протезни конструкции, за възстановяване на оклузо-артикуационното и оклузо-пародонталното равновесие на дъвкателния апарат.

Новата програма е актуализирана чрез включването на съвременни методи на лечение и теоретични постановки, които спомагат за формирането на правилно клинично мислене, придобиване на добри професионални умения от бъдещите специалисти и повишаване качеството на обучението по Клиника на Протетичната дентална медицина.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОЦЕНКА

Форми и методи на обучение: лекции, семинари, дискусии, решаване на клинични казуси, практически обучения.

Форми на оценяване: текущо оценяване, участие в семинари и презентации, тест, колоквиум, практически изпит- цели протези, теоретичен изпит.

Формиране на оценката: комплексна

- Оценяване на практическите умения на студента по време на клиничните упражнения
- Полагане на задължителен колоквиум всеки семестър

- Полагане на практически изпит в края на X семестър
- Оценка от теоретичен изпит

След завършване на курса на обучение студентите трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

ЗНАНИЯ – за клиничната морфология на дъвкателния апарат, включващ зъбите, зъбните редици, пародонта, дъвкателните мускули и темпоромандибуларната става, етиологията и патогенезата на заболяванията на дъвкателния апарат, методи и средства за изследване, предпазване и лечение на пациенти със заболявания на дъвкателния апарат.

УМЕНИЯ – за диагностициране, лечение и профилактика на денталните заболявания в областта на зъбопротезирането и естетично и профилактично възстановяване на дъвкателната и говорната функции.

КОМПЕТЕНТНОСТИ – за етиологията и патогенезата, показания и противопоказания, клинична картина, диагностика, профилактика и лечение на заболявания на дъвкателния апарат с ефективни протезни конструкции за възстановяване на оклузо-артикуационното и оклузо-пародонталното равновесие на дъвкателния апарат.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

ЛЕКЦИИ III КУРС (VI СЕМЕСТЪР)

№	Тема	Бр. часа
1	Въведение в клиниката на протетичната дентална медицина. След кратка историческа справка се разглеждат основните цели и задачи на клиниката на протетичната дентална медицина, значението за съвременното здравеопазване у нас.	1
2	Заболявания в ЛЧ област – 2 часа	1
	Подтема 2.1. Етиология и патогенеза на денталните заболявания. Разглеждат се общомедицинските и специалните въпроси на денталните заболявания в областта на протетичната дентална медицина с цел създаване основа за лечение и лесно усвояване на конкретните заболявания, профилактиката им и лечението.	0,5
	Подтема 2.2. Функционална патология на дъвкателния апарат. Голяма част от протетичните стоматологични заболявания се дължат или се усложняват от функционалната патология. Запознаването с нейната същност, механизъм на проявление и терминология създава условия за правилно ориентиране в клиниката.	0,5
3	Изследване на болния. Изследването на болния е основен въпрос за всяка клинична дисциплина. Студентите се запознават със снемането на анамнеза /на живота и на заболяването/ според изискванията на общата медицина и протетичната дентална медицина, външен оглед и преглед на устната кухина. Разясняват се статичните, статично-функционалните и функционалните методи на изследване, както и с всички по-важни параклинични методи. Запознават се със съдържанието и начин на попълване на историята на заболяването.	1
4	Диагноза и прогноза в протетичната дентална медицина. Диагнозата и прогнозата на протетичните стоматологични заболявания не се различават от основните медицински принципи. След изучаване на типичната нозологична и диференциална диагноза, на студента се разясняват особеностите на морфологичната, етиологичната, патогенетичната и функционална диагноза, за да улеснят своята профилактична и лечебна дейност. Запознават се и с принципите и факторите, от които зависи поставянето на оптимално обективна прогноза на лечението.	1
5	Показания и противопоказания за протетично лечение. Показанията и противопоказанията за протетично лечение се основават на изследванията на болния, на поставената диагноза и прогноза. Изучават се общомедицинските и локалните показания и противопоказания, мотивират се принципите на профилактичните, функционални и естетични показания с цел съставяне на правилен лечебен план. Студентите се запознават със структурата на лечебния план, епикризата и завършения вид на историята на заболяването.	1
6	Заболявания и увреждания на дъвкателния апарат – обект на протетично лечение. Класификация на основните видове протезни конструкции. Подготовка на устната кухина за протетично лечение. Студентите се запознават с основните заболявания и видове	1

	увреждания, които са обект на лечение в протетичната дентална медицина. Класификациите на Румпел, Боянов и приетите в Катедрата допълнения обогатяват и систематизират получените вече основания и подготвят студентите за бъдещата им лечебна практика.	
7	Протетична профилактика и лечение на дефектите на зъбната коронка /ДЗК/	2
	Подтема 7.1. Етиология на ДЗК. Класификация на изкуствените коронки. Лечение на ДЗК с частични и обвивни коронки. Изпиляване на зъбите за обвивни коронки. Видове отпечатъци и отпечатъчни методи за обвивни коронки. Предварителното протезиране, като лечебен етап при неснемаемото протезиране.	0,5
	Подтема 7.2. Ажустиране, фиксиране и снемане на цели коронки. Клиника на неестетичните метални коронки.	0,5
	Подтема 7.3. Клиника на естетичните обвивни коронки – бленд, пластмасови с метално кепе, пластмасови, керомерни, порцеланови, циркониеви.	0,5
	Подтема 7.4. Възстановяване на силно разрушени зъбни коронки. Клиника на щифтовите конструкции.	0,5
8	Протетична профилактика и лечение на дефектите на зъбните редици /ДЗР/. Етиология и патогенеза на ДЗР. Класификация на ДЗР. Подготовка на устната кухина за лечение на ДЗР. Феномен на Годон.	1
9	Основни методи за лечение на ДЗР. Медико-биологична характеристика и оценка на протезните конструкции за лечение на ДЗР. Основни показания и противопоказания за протетично лечение на ДЗР.	1
10	Протетично лечение на ДЗР с мостови протези. Подтема 10.1. Мостоносители и мостокрепители. Класификация на крепителите. Коронови крепители – цели /обвивни/ коронови крепители, частични вътрешнокоронкови крепители – микропротези /инлей, онлей, овърлей, нестандартни/. /Мериленд-крепители/ .	2 0,5
	Подтема 10.2. Частични външнокоронкови крепители – перфорирани лингвални плакети, СОЧ-крепители, некоронкови крепители. Мостово тяло.	0,5
	Подтема 10.3. Планиране и конструиране на мостови протези. Конструкционни принципи. Клиника на мостовите протези: с метални обвивни коронки /неестетични и естетични/, с микропротези, със СОЧ-крепители, с различни крепители.	0,5
	Подтема 10.4. Клиника на мостовите протези – мостови протези – шини, мостови протези от пластмаса или порцелан, с висящо тяло, с телескоп коронки, големи мостови протези с дъгово стабилизиране, сложни мостови протези, имедиатни мостови протези, мостови протези върху имплантати.	0,5
11	Протетично лечение на ДЗР с частични подвижни протези. Подтема 11.1. Клиника на частичните протези – с метални плаки, с механични връзки, фрез-протези, с телескоп-коронки, по Кемени.	3 1
	Подтема 11.2. Клиника на частичните протези – частични протези с плаки, с траверси, скелетирани частични протези.	1
	Подтема 11.3. Клиника на частичните протези – без куки, имедиатни частични протези, назъбна /субтотална/ протези.	1
	КРАЙ НА VI СЕМЕСТЪР	ОБЩО 15 ч.

ЛЕКЦИИ IV КУРС (VII И VIII СЕМЕСТЪР)

№	Тема	Бр. часа
12	Протетично лечение на оклузалното зъбно изтриване и понижената височина на оклузията. Разглежда се зъбното изтриване като функционално и патологично явление, неговата етиология, патогенеза и клиника. Проследяват се протетичните методи и средства за възстановяване на изгубените ТЗТ и височината на оклузията.	2
13	Протетично лечение на пародонта.	4
	Подтема 13.1. Характеристика на пародонта – резервни сили. Заболявания на пародонта – значение на травмата. Парафункции – бруксизъм, бруксомания.	2
	Подтема 13.2. Методи за протетично лечение на заболяванията на пародонта. Задачи на протетичното лечение. Основни методи – селективно изпиляване и шиниране със снемаеми и неснемаеми шини.	2
14	Протетично лечение след пълно обеззъбяване.	9
	Подтема 14.1. Изменения в ЛЧО след пълно обеззъбяване – топографско-морфологични, функционални. Показания и противопоказания. Изследване на болния с беззъби челости. Лечебен план.	2
	Подтема 14.2. Предварителен отпечатък. Хирургична подготовка на протезното поле след пълно обеззъбяване. Окончателен отпечатък – методи на функционално акустиране на индивидуални лъжици и вземане на отпечатък.	2
	Подтема 14.3. Методи за вземане на функционален отпечатък при затворена уста, вземане на компресионен отпечатък. Определяне на централната позиция на долната челюст. Междучелюстна релация.	2
	Подтема 14.4. Проба с наредени изкуствени зъби.	1
	Подтема 14.5. Предаване на целите протези на болния. Ребазиране на целите протези.	2
	КРАЙ НА VII СЕМЕСТЪР	ОБЩО 15 ч.
15	Специални методи за лечение след пълно обеззъбяване. Лечение със субпериосални и интраосални имплантати.	2
16	Имедиатно протетично лечение. Адаптиране на болните към протезите. Разглеждат се преимуществата и слабите страни на иммедиатното протезиране – показания и противопоказания, методики, клиника на иммедиатните цели протези. Проследяват се нервно-рефлекторните процеси при адаптирането на болния към протезите.	2
17	Протетично лечение в детска възраст. Разглеждат се особеностите на дъвкателния апарат в детската възраст – растеж, развитие, периодизация. Патология в детската възраст, нейните особености, методи и средства за лечение на ДЗК, ДЗР, и беззъби челости.	2
18	Заболявания и увреждания предизвикани от протетично лечение.	3

19	Лицево-челюстни увреждания.	6
	Подтема 19.1. Видове лицево-челюстни увреждания – вродени, придобити, мирновременни увреждания.	2
	Подтема 19.2. Видове ЛЧ апарати и протези – шини при фрактури на горни и долнi чеюсти, формиращи апарати, протетично лечение при дефекти на небцето /обтуратори/.	2
	Подтема 19.3. Протетична профилактика и лечение на дефекти след чеюстни резекции – на добра и чеюст. Лицеви протези /ектопотези/.	2
КРАЙ НА VIII СЕМЕСТЪР		ОБЩО 15 ч.

ЛЕКЦИИ V КУРС (IX И X СЕМЕСТЪР)

№	Тема	Бр. часа
	Цикъл “Гнатология и оклузодонтия”	
20	Тема 20.1. Оклузо-артикуационният проблем. Гнатология и оклузодонтия.	2
	Тема 20.2. Основни теоретични принципи в оклузодонтията.	2
21	Тема 21.1. Методи за изследване в оклузодонтията.	2
	Тема 21.2. Клинични методи за регистриране на оклузалните контакти.	2
22	Тема 22.1. Класификация на оклузалните контакти.	2
	Тема 22.2. Становище за “перфектната” оклузия.	2
23	Тема 23.1. Основни централни позиции на долната чеюст.	2
	Тема 23.2. Границни оклузии и позиции на долната чеюст.	2
24	Тема 24.1. Кондилна ос и движението около нея в долночелюстните стави.	2
	Тема 24.2. Лицева дъга и пренасяне на кондилната ос в артикулятор.	2
25	Тема 25.1. Видове артикулятори.	2
	Тема 25.2. Недостатъци на различните видове артикулятори.	2
	Тема 25.3. Нова генерация артикулятори.	2
26	Тема 26.1. Интраорално графично регистриране с интраорални пластини, лицева дъга и артикулятор.	2
	Тема 26.2. Предимства на новата генерация артикулятори.	2
КРАЙ НА IX СЕМЕСТЪР		ОБЩО 30 ч.
27	Възстановяване и поддържане на нормалната височина на оклузията и централната позиция на долната чеюст при лечение с неснемаеми протезни конструкции. Разглеждат се различни клинични и параклинични методи за изследване и определяне на нормата при понижена или повишена височина на оклузията. Представят се съвременни средства и методи за поддържане на ЦПД по време на протезирането с неподвижни конструкции.	2
28	Предварителни конструкции в неснемаемото протезиране. Проследяват се методите и средствата за подготовка и поставяне на предварителни конструкции, като средства за предпазване на изпилените зъби и като тест – прототипи за предварителна оценка на постоянните неснемаеми конструкции.	2

29	Диагностика и протетично лечение на оклузалното зъбно изтриване. Проследяват се съвременни концепции за идеологията, патогенезата и показанията за лечение. Проследяват се клиниката на лечение с неснемаеми протезни конструкции.	2
30	Естетично зъбопротезиране с метало-керамични, метало-композитни и циркониеви коронки и мостови протези. Представят се съвременните постижения и клинични подходи при отделните манипулации.	2
31	Частични протези със специални средства за задържане и стабилизация. Назъбни и субтотални протези – показания, видове, клиника.	2
32	Актуални нововъведения в стоматологичното материалознание. Нанотехнологии в денталната медицина и зъботехниката. Галвано и Captek технологии за изработване на металокерамични конструкции върху скелети от висококаратни благородни метали. Технологии за изработване на конструкции от циркониев диоксид(копинг техника, CAD/CAM).	3
33	Клинични грешки и усложнения в зъбопротезирането. Мястото на рентгеновата диагностика в протетичната дентална медицина. Проследяват се най-често допусканите грешки при планиране и клинично изпълнение на основните зъбопротезни конструкции. Представят се последствията, усложненията и заболяванията, като резултат от допуснати лечебни грешки.	2
КРАЙ НА X СЕМЕСТЪР		ОБЩО 15 ч.

УПРАЖНЕНИЯ III КУРС (VI СЕМЕСТЪР)

1	Запознаване с реда за работа в клинична зала. Демонстрация-сканиране и 3D принтиране на тричленна мостова неснемаема протезна конструкция.	2
2	Анамнеза, изследване на болен, диагноза, лечебен план и прогноза.	2
3	Отпечатъчни материали и техники при неснемаемо и снемаемо протезиране. Видове работни модели.	2
4-6	Вземане на отпечатък (анатомичен, функционален) едночелюстен с алгинат. Отливане на диагностични модели.	6
7-8	Вземане на отпечатък (анатомичен, функционален) едночелюстен с С-силикон. Отливане на работни модели с подвижни пънчета. Включване в оклудатор (артикулатор).	4
9-10	Вземане на двучелюстен отпечатък С-силикон. Отливане на работни модели с подвижни пънчета. Включване в оклудатор (артикулатор).	4
11	Вземане на отпечатък (анатомичен, функционален) едночелюстен с А-силикон. Отливане на работни модели с подвижни пънчета. Включване в оклудатор (артикулатор).	2
12	Вземане на отпечатък (анатомичен, функционален) едночелюстен с полиуретерни отпечатъчни материали. Отливане на работни модели с подвижни пънчета. Включване в оклудатор (артикулатор).	2
13	Анамнеза, диагноза и лечение на болен с феномен на Годон; абразия. Демонстрация-сканиране и 3D принтиране на моделно лети скелетирани протези.	2

14	Анализ върху модели на болен с ДЗР и съставяне на лечебен план – варианти.	2
15	Колоквиум. Заверка на семестъра.	2
	КРАЙ НА VI СЕМЕСТЪР	ОБЩО 30 ч.

УПРАЖНЕНИЯ IV КУРС (VII И VIII СЕМЕСТЪР)

№	Тема	Бр. Часа
1	1. Препарирание на два или три мостоносителя (еденични корони или мостова тричленна конструкция по показания). 2. Изработка на чифт тотални протези. 3. Изработка на чифт частични протези. 4. Демонстрация-сканиране и 3D принтиране на тричленна мостова неснемаема протезна конструкция.	60
	КРАЙ НА VII СЕМЕСТЪР	ОБЩО 60 ч.
2	1. Препарирание на три или четири мостоносителя (единични корони или мостова тричленна конструкция по показания). 2. Изработка на чифт тотални протези. 3. Изработка на чифт частични протези. 4. Демонстрация- сканиране и 3D принтиране на моделно лети скелетирани протези.	60
	КРАЙ НА VIII СЕМЕСТЪР	ОБЩО 60 ч.

УПРАЖНЕНИЯ V КУРС (IX И X СЕМЕСТЪР)

№	Тема	Бр. Часа
1	1. Препарирание на шест мостоносителя (еденични корони или мостова тричленна конструкция по показания). 2. Изработка на чифт тотални протези. 3. Изработка на чифт частични протези. 4. Възможност за протезиране със специални задръжни средства и естетично протезиране (безметални конструкции) по преценка на асистента и одобрението на ръководителя на катедрата. 5. Демонстрация-сканиране и 3D принтиране на тричленна мостова неснемаема протезна конструкция.	60
	КРАЙ НА IX СЕМЕСТЪР	ОБЩО 60 ч.
2	1. Препарирание на два или три мостоносителя(еденични корони или мостова тричленна конструкция по показания). 2. Изработка на чифт тотални или чифт частични протези. 3. Практически изпит по Клиника на Протетичната Дентална медицина- изработка и предаване на чифт тотални протези. 4. Демонстрация- сканиране и 3D принтиране на моделно лети скелетирани протези. Провежда се в последните 5 клинични упражнения под контрола на асистента на групата. Предаването на протезите и тяхното оценяване става пред комисия с председател ръководителя на катедрата по предварителен график.	60
	КРАЙ НА X СЕМЕСТЪР	ОБЩО 60 ч.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Филчев А., Р. Ралев. Пропедевтика на протетичната дентална медицина. София, 2010
2. Йорданов Б., Ил. Йончева. Ръководство за практически упражнения по пропедевтика на протетичната стоматология. Медицина и физкултура, 2000
3. Пеев Т., А. Филчев. Клиника на Протетичната дентална медицина. София, 2008
4. Филчев А., Ив. Анастасов, Б. Йорданов и кол. Методично указание по Клиника на Протетичната дентална медицина. София, 2010
5. Тодоров Г., А. Влахова, Хр. Кисов. Биомеханична восьчна техника. София, 2013
6. Попов Н., Ст. Пеев, М. Абаджиев и кол. Зъбопротезна имплантология. изд. Минерва, София, 2012
7. Попов Н., М. Абаджиев. Ръководство за обучение по зъбопротезна имплантология. София, 2009
8. Михайлов, Тр., Г. Георгиев. Лицево-челюстно протезиране. Quintessence BG, София, 1993
9. Анастасов Ив. Дентално материалознание. София, 2013
10. Кисов Хр. Стоматологична керамика – част I. изд.”Индекс”, София, 1997г.
11. Кисов Хр. Отпечатъчни материали и отпечатъчни методи в неподвижното протезиране. изд. „Индекс”, София, 1998г.
12. Кисов Хр. Стоматологични цименти и техники на циментиране на протезните конструкции. София, Непрекъснато усъвършенстване, 2008
13. Кисов Хр. Изпиляване на зъбите за керамични и металокерамични корони. София 2005г.
14. Шилинбърг Х. и кол., под ред. на проф. Т. Пеев. Основи на неснемаемите зъбни протези. изд. “Шаров”, 2001г
15. Брудвик Дж., под ред на проф. Т. Пеев. Частични снемаеми протези. изд. “Шаров”, 2001
16. МакЕнти М., под ред на проф. Т. Пеев. Цели протези. Клиничен подход. изд. “Шаров” 2001
17. Dawson P.E. Functional Occlusion From TMJ to Smile Design. Mosby Elsevier, 2007
18. Milsch C.E. Contemporary Implant Dentistry. Mosby Elsevier, 3rd ed., 2008
19. Лекционен курс

КОНСПЕКТ
за семестриален изпит по Клиника на протетичната дентална медицина
2022

1. Заболявания на дъвкателния апарат. Теории за етиологията на заболяванията. Реактивност и резистентност на организма. Заболявания на дъвкателния апарат. Етиологични фактори – вътрешни и външни.
2. Патогенеза на заболяването. Патогенетични механизми. Основни патогенетични механизми в медицината. Функционална патология в денталната медицина. Взаимовръзка на категориите: форма – функция – реакция; част – цяло; местно – общо; периферно – централно. Функционална патология на дъвкателния апарат. Механизми. Функционална терминология.
3. Изследване на пациент за протетично лечение. Регистрация, анамнеза, екстраорално и интраорално изследване. Параклинични изследвания – рентгенография; полиметалия; алергия, периодтест; Т – скан изследване; фонография; сонография; динамична палатография. Клинично мислене. Диагнози в протетичната дентална медицина. Прогноза.
4. Показания и противопоказания за протетично дентално лечение. Лечебен план, епикриза и история на заболяването. Класификация на основните протезни конструкции и апарати.
5. Подготовка на устната кухина за протетично лечение. Хирургична подготовка на протезното поле за протетично лечение на цялостното обезъбяване.
6. Протетична профилактика и лечение на зъбната коронка. Показания и противопоказания. Качества на изкуствените коронки и изисквания от профилактична, функционална и естетическа гледна точка.
7. Видове изкуствени коронки. Класификация. Временни изкуствени коронки. Методи на изработка. Предпазване на изпилените зъби.
8. Постоянни изкуствени коронки – частични и цели коронки. Клиника на цели обшивни коронки. Клинични етапи. Изпиливане на зъбите за цели обшивни коронки. Методи на изпиливане.
9. Изграждане на зъбни пънчета при силно увредени зъбни коронки. Методи. Феномен на Годон. Етиология, патогенеза и лечение.

10. Отпечатъци и отпечатъчни методи за цели обвивни коронки. Методи – предимства и недостатъци. Методи и средства за гингивална ретракция. Ажустиране, трайно фиксиране и сваляне на целите обвивни коронки.
11. Изцяло керамична коронка. Прескерамика, конструкции от циркониев диоксид.
12. CAD/CAM технология. Оптичен отпечатък. Методи – предимства и недостатъци. Видове интраорални скенери.
13. Етиология, патогенеза и методи на лечение на оклузалното зъбно изтриване.
14. Протетична профилактика и лечение на частичното обеззъбяване. Етиология. Патогенеза. Прогноза. Класификация на частичните обеззъбявания.
15. Основни принципи и възможности за протетично лечение при частично обеззъбяване. Показания, противопоказания, конструкционни принципи. Предимства и недостатъци на снемаемите и неснемаемите протезни конструкции.
16. Протетична профилактика и лечение на частичното обеззъбяване с мостови протези. Терминология, определение, показания и противопоказания.
17. Клинично планиране на мостовите протези. Клиника на мостовите протези. Клинични етапи.
18. Мостова протеза с крепители металокерамични коронки. Мостова протеза с висящо тяло.
19. Мостова протеза с крепителни микропротези. Мостова протеза с адхезивни крепители.
20. Големи мостови протези – шини. Имедиатни мостови протези.
21. Мостови протези с телескоп – коронки.
22. Класификация на снемаемите частични протези.
23. Лечение със снемаема протеза. Подготовка при лечение на частичното обеззъбяване със снемаеми частични протези. Анализ на основните фактори. Избор на отделните елементи, принципи на планиране на плакова частична протеза.
24. Клиника на частичните протези. Клинични етапи. Видове частични протези. Плакови частични протези с огънати куки.
25. Частична плакова протеза с пластмасови куки по Кемени. Частична плакова протеза без куки; с пелоти; с бюгелно свързване. Имедиатна частична протеза.
26. Скелетирани частични протези. Частична протеза с метален скелет. Принципи на планиране.
27. Комбинирано протезиране. Комбинирано зъбопротезиране според вида на свързване. Частична протеза с механични стави.
28. Частична протеза с телескоп коронки.

29. Частична протеза с траверси. Комбинирани протези с фрез – техника. Видове назъбни частични протези.
30. Травма от оклузия. Травма от оклузия на твърдите зъбни тъкани; пародонта; дъвкателните мускули и челюстните стави.
31. Парофункции. Бруксизъм и бруксомания.
32. Оклузални контакти. Преждевременен контакт и оклузо – артикулационен блокаж. Селективно изпиляване.
33. Шиниране на зъбите. Временно – неснемаемо и снемаемо. Постоянно – неснемаемо и снемаемо.
34. Показатели, определящи вида на шинирането – състояние и брой на зъбите. Ангажираност на дъвкателната и режещата повърхност. Посока на разклащане. Видове стабилизации.
35. Профилактика и лечение на цялостното обеззъбяване. Морфологични екстра – и интраорални промени: лигавица, челюстни кости, мускули и лигаменти, челюстни стави, слюнка. Функционални промени в дъвкателната и говорната функция, естетични промени, психични промени.
36. Диагноза, прогноза и лечебен план за протетично лечение на цялостното обеззъбяване. Показания и противопоказания. Условия – неврогенни, алергии, професионални и материални. Класификация на целите протези.
37. Видове отпечатъци за цели протези – предварителни и окончателни. Отпечатъчни материали. Лъжици. Отпечатъчни методи. Двигателни тестове на горна и долната беззъба челюст при отворена и затворена уста.
38. Определяне на междучелюстната релация. Оклузионна равнина и височина на челюстната релация. Методи. Определяне на централната позиция на долната челюст. Методи.
39. Методи за фиксиране на централната позиция на долната челюст. Отбелязване на линии. Избор на изкуствени зъби и вида на нареждане. Проба с наредени зъби. Шпателна проба. Предаване на целите протези. Прилягане, задържане и стабилност. Наставления на пациента. Адаптация на пациента към протезите.
40. Ребазиране на целите протези- методи. Методи и средства за подобряване на задържането и стабилизацията на целите протези. Специални лечебни методи след цялостно обеззъбяване – прогнатия, прогения, развити тубери, рефлекс на гадене, микростома, алергия.
41. Цяла протеза с метална плаха. Имедиатна цяла протеза.

42. Зъбопротезиране върху интраосални имплантати. Показания. Противопоказания.
Параклинични изследвания, подготовка, имплантиране, имобилизация.
43. Зъбопротезиране върху интраосални имплантати. Планиране на неснемаеми и снемаеми протези. Изисквания за конструиране на мостови протези.
44. Зъбопротезиране върху интраосални имплантати. Клиника – избор на отпечатъчна техника.
45. Зъбопротезиране върху интраосални имплантати. Клиника – избор на надимплантатни пънчета.
46. Субпериостално зъбопротезиране. Показания и противопоказания. Клиника – подготовка, отпечатък, имплантиране, протезиране.
47. Протезиране върху имплантати при тотално обеззъбяване. Мандибуларна еластичност.
48. Късни протетични усложнения при протезиране върху интраосални имплантати.
49. Дентална фотография в протетичната дентална медицина – необходимост, изисквания, протоколи.
50. Зъбопротезиране в детската възраст.
51. Увреждания на дъвкателния апарат от протетично лечение. Протетично лечение на някои други увреждания на челюстните стави и дъвкателните мускули. Синдром на Costen. Травма на discus articularis. Привична луксация.
52. Особености на лицево – челюстните увреждания. Вродени и придобити увреждания. Видове челюстно – лицеви апарати и протези- при фрактури на челюстите; формиращи и заместващи; обтуратори; след челюстни резекции и лицеви протези (ектопротези).

Практически изпит:

1. Цели протези.

Програмата е актуализирана на Заседание № 9 / 05.12.2022 г. на Катедрен съвет на Катедра „Дентално материалознание и протетична дентална медицина“, Факултет Дентална медицина, Медицински университет – Варна.

Ръководител УС ПДМ:

/Доц. д-р Стоян Кацаров, д.м./

Ръководител Катедра ДМПДМ:

/Проф. д-р Марио Милков, д.м./

